

ཀླུ་ལབ་གྲང་ལྷགས་གསོ་རིག་དོ་དམ་ཚུལ་མི་རིགས་གསོ་རིག་བརྒྱུ་ཚུལ་ཚོས་ལེགས་ལྷག་དཔེ་ཚོགས།
国家中医药管理局民族医药文献整理丛书

ལྷན་བཞི་ལེ་མཐའ་དབྱེད། 四部医典论辨

མོག་ཚེ་ཡུང་རྟོགས་བརྟན་དང་བས་མཛད།
ཡུང་བརྟན་དང་འབྲམ་ཁོ། འཁྱིགས་བྱེད་སྐབས།
རྒྱུ་བཟང་འཁྱིགས་མེད་བཅས་ལྷན་བཞེགས།

ཀན་སྤུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱང་ལྷགས་གསོ་རིག་དོ་དམ་ཅུས་མི་རིགས་གསོ་རིག་བསྐྱེད་སྲིལ་ཚོས་ལེགས་སྒྲིག་དཔེ་ཚོགས།
国家中医药管理局民族医药文献整理丛书

ཕྱེད་བཞི་འི་མཐའ་དཔྱད།

སོག་པོ་ཕྱེད་ལྷགས་བརྟན་དར་བཅའ་མཛད།
ཕྱེད་བརྟན་དར་བཅའ་མོ། འཇིགས་ཕྱིད་ཕྱེད་པ།
ལྷན་བཟང་འཇིགས་མེད་བཅས་ལྱིན་བསྐྱབས།

ཀན་སྤུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུ་ཁང་།

ཆུད་བཞིའི་མཐའ་དཔྱད།

ཚུལ་པ་ཚ། ཚུལ་པོ་ལྟར་རིགས་བརྟན་དར།
དག་ལྷོག་མཐའ། ལུབ་བརྟན་དང་འབྲམ་ཁོ། འཇིགས་ལྱེད་རྒྱབས།
སྐལ་བཟང་འཇིགས་མེད།
ཚུལ་ལྷོག་འགན་འཁུར་པ། རྩ་མཁྱིལ་འཚོ།
མུན་ལོག་མཇེས་ཤིས་པ། རྩ་མཁྱིལ་འཚོ།
དཔེ་རྒྱུ། ཀན་སྤུ་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུ་ཁང་།
འབྲེམས་ལྷོལ། ཀན་སྤུ་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུ་ཁང་།
ཡུལ་འདྲེལས། ཟི་ཡེང་མི་རིགས་ཡུལ་ཁང་།
དབང་ཚད། ཉོ་ཟླིས850×ཉོ་ཟླིས1168 1/32
དཔར་ཤིག 10. 875
ཕྱག་ཁྲུངས། 18
ཡུལ་ལྷོངས། 2008ལོའི་ཟླ4པར་ཡུལ་ཁང་དང་པོ་བཞུགས།
དཔར་ལྷོངས། 2008ལོའི་ཟླ4པར་ཡུལ་ཁང་དང་པོ་དཔར།
དཔར་ཁྲུངས། 1~1 000
དཔེ་རྒྱུགས། ISBN 978-7-5421-1235-4
ཕྱི་ཚུལ་། ཚྲུ 18. 00

ཡུལ་དཔའ་འདི་གར་ཡོད་པས་ཡུལ་ཁང་བཞུགས་ཆུང་ཆུང་གི་ཚུལ་ལྷོངས་ཚད་ལོག
(ཤོག་རིས་ཚད་ལོག་སྤྱི་གཞི་ལྟར་ཡོད་ཚེ་ཡུལ་ཁང་ལ་དྲི་གཏུག་གུ)

图书在版编目 (CIP) 数据

四部医典诠辨:藏文/图布旦等整理. —兰州:甘肃民族出版社, 2007. 11

ISBN 978-7-5421-1235-4

I. 四... II. 图... III. 藏医—古籍—解释—藏语 IV. R291.4

中国版本图书馆CIP数据核字 (2007) 第172680号

书 名: 四部医典诠辨

作 者: 图布旦 本 考 九西加 尕藏久美 整理

责任编辑: 旦知草

封面设计: 旦知草

出 版: 甘肃民族出版社(730030 兰州市南滨河东路520号)

发 行: 甘肃民族出版社发行部(730030 兰州市南滨河东路520号)

印 刷: 西宁民族印刷厂

开 本: 850毫米×1168毫米 1/32 **印张:** 10.875

字 数: 180千

版 次: 2008年4月第1版 2008年4月第1次印刷

印 数: 1~1 000

书 号: ISBN 978-7-5421-1235-4

定 价: 18.00元 (民文)

甘肃民族出版社图书若有破损、缺页或无文字现象,可直接与本社联系调换。

邮编:730030 地址:兰州市南滨河东路520号

电话:0931-8773261(编辑部 联系人:李青立 E-mail:LiLi295@sohu.com)

电话:0931-8773271(发行部 联系人:葛 慧 E-mail:gsmzgehui3271@tom.com)

版权所有 翻印必究

ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་པོ་གྲྭ་མ།

རང་རྒྱལ་ནི་མི་རིགས་མང་ལ་སྐུ་རིག་དང་རྒྱལ་མེ་པའི་གནའ་པོའི་རྒྱལ་
ཁབ་ཅིག་ཡིན། རྒྱལ་ཡུན་རིང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་ནང་ས་ཁམས་ཀྱི་
ཁོང་ཡུག་དང་རང་བྱུང་གི་ཆ་རྒྱུན། འཚོ་བའི་ལོ་རྒྱུས་གཤིས་སོགས་མི་འདྲ་བའི་
སོག་དང་རྒྱུང་མཚན་ཉིད་རིག་པ་དང་ཚོས་ལུགས་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་མི་འདྲ་
བའི་དབང་གིས་ནད་གཞི་ལྷན་འགྲུབ་དང་བཅས་ཐབས། ལྷན་གྱི་ལོ་རྒྱུང་
ལྱུང་ལྡང་ས་སོགས་ཀྱི་ཐད་རིམ་བཞིན་མི་རིགས་སོ་སོའི་ལྷན་ཚོས་ལྷན་པའི་མི་
རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་གསོ་རིག་གྲུབ་ལྗེ། དེས་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་རྒྱུང་
འཕེལ་འཛིན་དང་རྒྱུ་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལེགས་སྐྱེས་ཆེན་པོ་སྤེལ་
ཡོད། མི་རིགས་ཀྱི་གསོ་རིག་དང་ལྷན་རྒྱས་རྣམས་ནི་མི་རིགས་ས་ཁུལ་རང་ཁོངས་ཀྱི་
གསོ་རིག་དང་ལྷན་རྒྱས་འཛོད་བཞེན་གྱི་འཕྲུང་རྒྱ་གལ་ཆེན་ཡིན་པ་དང་། དེ་
ནི་རྒྱུང་གོའི་འཛོད་བཞེན་ལྷན་གཞག་གི་གྲུབ་ཆ་ཞིག་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་མིའི་
རིགས་ལྷན་ཚོས་གི་ཆ་ཆེའི་རྒྱུ་ཚོར་ཞིག་གྲུང་ཡིན།

རྒྱལ་ཁབ་གྲུང་ལུགས་གསོ་རིག་ལྷན་རྒྱས་རྣམས་དོ་དམ་ཚུས་ནས་《རྒྱུང་ལུགས་
གསོ་རིག་དང་ལྷན་རྒྱས་དེ་ཉིད་ལུང་རྒྱུང་སོན་འབྱེད་ཆེན་པོའི་འཐབ་རྩས་ཞིབ་
འཇུག》ཀྱི་མ་གྲངས་ཀྱི་ཚང་གཞིའི་སོག་ ༡༠༠ ༡ལོ་དང་ ༡༠༠ ༢ལོར་ལུང་རྒྱུང་
ཀྱི་མི་རིགས་གསོ་རིག་དང་ལྷན་རྒྱས་ཀྱི་ཚད་ལྡན་མ་དཔེ་ཁག་ཅིག་ལེགས་སྐྱེས་
ལྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་ལ་གཙོ་གནས་ཀྱིས་རྒྱུང་ལྷན་འགྲུབ་གནང་བཞིན་ཡོད། ལྷན་
གྲངས་འདིའི་དམིགས་ཚད་གཙོ་པོ་ནི་མི་རིགས་གསོ་རིག་དང་ལྷན་རྒྱས་ཀྱི་ཚད་

ལྷན་མ་དཔེ་ལྷུང་རྫོང་དང་ལེགས་རྒྱུག་བྱས་པ་བརྒྱད་མི་རིགས་སོ་སོའི་དཔེ་
 མཚོན་གྱི་མི་རིགས་གསོ་རིག་གི་འཕེལ་རྒྱས་ལོ་རྒྱུས་དང་མང་གཞིའི་གཞུང་
 ལུགས། བད་སོག་ལག་ལེན། ལྷན་རྒྱ་ལྷན་རྫོང་རྫོང་གི་ཆེད་ཚོམ་དཔེ་ལྷན་
 བྱས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་མི་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་ཚོན་ཞིབ་དང་། སློབ་གསོ། བད་
 སོག་ལྷན་བཅས། ལྷན་རིགས་ཞིབ་འཇུག་གསར་བཟོ་བཅས་བྱ་རྒྱུར་མང་གཞི་
 བཟང་པོ་ཞིག་འདིར་ཐུབ་ཕྱིར་ཡིན།

《རྒྱལ་ཁབ་ཀྱང་ལུགས་གསོ་རིག་ལྷན་རྒྱས་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་ཚོགས་》ལྷན་བཙུགས་བཙམས་ཚེས་༤༠ ཅམ་
 ཡོད་པའི་ནང་བོད་རིགས་དང་། སོག་རིགས། ཡུ་ལུར་རིགས། ཉལེ་རིགས།
 ལྷོ་ལོ་རིགས། མིའོ་རིགས། སུའུ་དབྱེ་རིགས། གེ་ལའོ་རིགས། སུའུ་ཅ་
 རིགས། ཆའང་རིགས། ཉུང་རིགས་སོགས་མི་རིགས་ཀྱི་གསོ་རིག་དང་ལྷན་
 རྒྱས་ཀྱི་མ་དཔེ་ཆེད་ལྷན་རྒྱས་ཚུན་ཡོད། བཙམས་ཚེས་དེ་དག་དཔེ་ལྷན་བྱས་
 སོག་ནས་རང་རྒྱལ་མི་རིགས་ཀྱི་གསོ་རིག་བར་མཛོད་དེ་བས་ལུན་ལུམ་ཚོགས་པ་
 དང་རྣམ་པར་བཟང་བར་འགྱུར་ངེས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མི་རབས་རྗེས་མས་མི་
 རིགས་གསོ་རིག་དང་ལྷན་རྒྱས་ལྷན་གཞུང་འཛོན་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་
 བའི་མང་གཞི་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱང་ལུགས་གསོ་རིག་ལྷན་རྒྱས་ལོ་རྒྱུས་
 མི་རིགས་གསོ་རིག་བཙམས་ཚེས་ལེགས་རྒྱུག་དཔེ་ཚོགས་
 སློབ་སྟོན་ལྷན་ལོན་ལྷན་ཁང་ནས།
 ༡༠༠༧ལོའི་ཟླ་༩པར།

前 言

我国是一个多民族的文明古国,在漫长的历史长河中,由于地理环境、自然因素、生活方式等不同,加之哲学、宗教等影响,各民族在防治疾病以及应用药物等方面逐渐形成了具有本民族特色的民族医药,为本民族的繁衍和社会进步作出了巨大的贡献。民族医药是民族地区重要的医药卫生资源,是中国卫生事业的组成部分,是人类共享的宝贵财富。

国家中医药管理局在《中医药在西部大开发战略研究》软课题研究的基础上,于2001、2002年重点支持了一批西部地区民族医药文献整理课题。该项目的主要目标是,通过民族医药文献的抢救与整理,编纂出版代表各民族医药发展史、基础理论、临床医学、药物方剂的专著,为我国民族地区开展科研、教育、临床、药品研制与开发奠定基础。

《国家中医药管理局民族医药文献整理丛书》共计60册,涵盖了藏、蒙、维、傣、彝、壮、瑶、回、朝、苗、布依、仡佬、土家、羌、侗等民族医药文献。她的出版将为我国中医药宝库注入活力,是后人继承与发展中医药事业的基础。

国家中医药管理局
民族医药文献整理丛书指导委员会
二00四年二月

ཡིག་པ་ཚོའི་གཏམ།

དེ་ཡང་པོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི། པོད་ས་མཚོའི་རྟེང་འཕྲོ་
བ་མའི་རིགས་འཚོ་གནས་ལྟར་བ་ནས། བད་རིགས་ལྷ་ཚོགས་ལ་འཐབ་ཚོད་
བྱས་པའི་བརྒྱད་རིམ་ནང་ཚོབ་པའི་ཉམས་ཚུངས་མང་པོ་སློབ་སྦྱོར་བྱས་པར་
གཞི་བྱས། རྒྱ་གར་ནག་དང་ཉ་ཟིག་ལ་སོགས་པའི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཉིང་
བཅུད་མང་པོ་བསྟུ་ལེན་བྱས་པས་བྱུར་བརྒྱན་ནས་ཤུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས།
གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མ་ལག་ཆ་ཚང་ཞིང་ལག་ལེན་གྱི་སྲོལ་ལྟར་སྤྲོད་སྤྲོམ་ཚོགས་པ།
མི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་ཚོས་མངོན་པར་བཟུང་བའི་གསོ་བ་རིག་པ་ཞིག་རེད།

པོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་འདི་ཉིད་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་བརྒྱད་འཛོམ། དར་
སྤེལ་གཏོང་རྒྱ་ནི་དེད་ཅག་གསོ་རིག་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འོས་འགན་ཡིན་ཞིང་།
རང་འགན་གཞན་ལ་དཀྱི་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་གྱར་ཡིན།

འདིར་འཚོད་པའི་དཔེ་རྣམས་ལྟར་བཞིའི་འགྲེལ་བ་མེས་པོ་ཞལ་ལྷན་སྲུ་
གཉིས་དང་བེ་རྩུ་སྟོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྣམ་
རྒྱལ་ཨ་རུ་རའི་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཏུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་རྣམས་སྲུ་
སོག་པོའི་པོད་སྐབས་པ་མཁས་ཅན་ལྟར་རིགས་བརྟན་དར་ལགས་ཀྱིས་མངོད་
པའི་གཞུང་ལེགས་གས་ཤིག་ཡིན་གསེས། གཞུང་འདི་ལེགས་བརྒྱུགས་བྱས་ཏེ་
རྒྱ་ཆེ་བའི་པོད་ལུགས་གསོ་རིག་ལས་སློབ་སྦྱོར་རྣམས་ལ་དབྱུང་གཞིར་སྤེལ་ན་པན་
རེ་ཚོགས་སྤིད་པས། པར་ཏུ་རྒྱན་ན་ཅི་མ་ཏུང་སྟམ་པའི་རྒྱན་སྤོང་གིས་བསྐྱེལ་
ནས། དེད་ཅག་གིས་རྒྱལ་ཁབ་གྱར་ལུགས་གསོ་རིག་དོ་དམ་ཚུས་ལ་སྟན་ཞུ་
སྤེལ་བ་ལ། རྒྱལ་ཁབ་གྱར་ལུགས་གསོ་རིག་དོ་དམ་ཚུས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་

བར་བརྟེན། འདིར་ལེགས་བརྗེགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་པར་སྐྱབ་བྱས་པ་ཡིན།

གཞུང་འདིར་ལེགས་སྒྲིག་ལུ་སྐབས། ང་ཚོར་ལག་སོན་བྱུང་བའི་མ་ཡིག་
ཅི་ཞིན་དུ་ཁ་མི་ཚང་བ་ཞིག་ཡིན། རེད་ཅག་གིས་ནང་སོག་ས་ཁུལ་དང་བལ་པོ་
སོགས་ས་ཆར་ཐབས་བརྒྱ་དུས་སྟོང་གིས་མ་ཡིག་འཚོལ་བརྩམ་བྱས་དུང་། མ་
ཡིག་ཁ་ཚང་ཞིག་ལག་སོན་མ་བྱུང་ཞིང་། ལག་སོན་བྱུང་བའི་མ་ཡིག་དག་
བརྗེགས་སྟེ་ཁ་ཚང་དུ་བྱས་དུང་ད་དུང་ཁ་བསལ་ཐབས་བལ་བ་ཁ་གས་
མཆིས་པས། མ་ཡིག་རི་བཞིན་རང་སོར་མི་འཛོག་ག་མེད་བྱུང་། རྗེས་སོར་མ་
ཡིག་ཆ་ཚང་ལག་སོན་བྱུང་ཚེ་ཁ་སྐོང་ལུ་རྒྱུ་འེ་ལེ་བ་འཛིན་པ་ལས་ཐབས་གཞན་
མེད་པར་གྱུར། ལག་སོན་བྱུང་བའི་མ་དཔེ་ལ་བཙོས་ལྟ་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་
དུ་རང་རྣམས་ཅི་ལྟོག་གིས་དབྱུད་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་དེ། ཡིག་ཅོར་མངོན་གསལ་
ཅན་ལ་དག་བཙོས་བྱས་ཏེ་བཤོད་པ་དང་། ཡིག་ཅོར་ཡིན་པར་སྐྱམ་དུང་ཐག་
མཚོད་པར་ཐེ་ཚོམ་ཅན་དུ་བྱས་པ་དག་རང་སོར་བཞག་ཡོད། ལྟ་སྟོག་བདེ་
པའི་ཆེད་དུ་དཀར་ཆག་ཅུང་ཟད་འགོད་ཁུལ་བགྱིས་ཡོད། འོན་ཀྱང་རེད་ཅག་
ལ་སྐྱེས་སྐྱུངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉག་སྤ་བས་དབང་གིས། ཆད་ལྷག་ཅོར་གསལ་གྱི་
ཅོངས་ཚོགས་ཅི་ནས་ཀྱང་མཆིས་སྲིད་པས། གཞུ་བོར་གནས་པའི་མཁྱེན་ལྡན་
གྱི་མཁས་དབང་དང་བཙེ་ལྡན་གྱི་སྟོག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དག་བཙོས་དང་ཡོ་
བསྐྱར་མཛད་པའི་རེ་བ་ལྟ།

དག་སྒྲིག་པས།

ཕྱི་ལོ་༡༩༠༠ལོའི་ཟླ༥པར་གཙོས་སྐོར་ནས།

སོག་པོ་ལྷུང་རིགས་བརྟན་དར་ལགས་ཀྱི་མཛད་ཀྱིས་ བྱུང་བལྟས་ལུ་བཀོད་པ།

ལྷུང་རིགས་བརྟན་དར་ལགས་ནི་རྟོན་ལགས་ཀྱི་བ་དན་སྒྲོགས་བཅུར་
གཡོ་བའི་སོག་པོའི་པོད་ལྷུགས་གསོ་རིག་སྐྱབ་བའི་མཁས་དབང་ཞིག་ཡིན། ཁོང་
གི་འཇུག་པ་འདས་སོགས་ཀྱི་ལོ་ཚོགས་ཆེར་མི་གསལ་ཞིང་། ཚོད་ཚིག་བྱས་ན་
ཁོང་ནི་སལ་ཆེར་སྐྱེ་ལོ་༡༥༩༩ལོར་སོག་པོའི་ཁལ་ཁ་ཚོ་བར་འཇུག་པ་གིང་
དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་པ་ཉེ་སྐྱེ་ལོ་༡༦༡༥ལོར་གཤེགས་པ་ཡིན་པ་འདྲ། ལྷན་པ་
བའི་དུས་ནས་སངས་རྒྱལ་བརྟན་བའི་ཚོས་སྐོར་ལྷུགས་ནས་འབད་འབངས་
ལྟོད་མེད་ཀྱིས་སློབ་གཉེར་བྱས་གིང་རིག་པའི་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྡོག་སོགས་ལ་
ཚོས་བསམ་མཚོན། ལྷན་བར་དུ་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་དང་ལག་ལེན་ལ་
མཁས་པར་གྱུར། ཁོང་གི་བཅམས་ཚོས་རྣམས་ནི་སོག་སྐྱབ་ལས་རིགས་ཀྱིས་
ཆེས་ཚ་ཆེན་དུ་བགྱུར་ནས་བརྟོན་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་པས། ཁོང་གི་སྐྱ་ཆེ་ཉིལ་
པོ་དང་བླ་ལྟག་གི་མཛད་རྗེས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱ་ནི་སོག་ལྷུགས་གསོ་རིག་
ལས་རིགས་ཀྱི་དབྱེད་གཞི་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། འདིར་ད་ཡོད་ཀྱི་ཚད་
ལུ་ཡིག་ཆ་དག་གཞིར་བརྒྱུར་ནས་རོ་སྒྲོན་མདོར་ཅམ་བུ་རྒྱུ་ལ།

དང་པོ། ལྷུང་རིགས་བརྟན་དར་ལགས་ཀྱི་མཛད་ཀྱིས་མདོར་བལྟས།

ལྷུང་རིགས་བརྟན་དར་ལགས་ནི་སེ་ཡིན་ཨོ་ཡིན་ཉན་མེན་(ཨམ་དགའ་)
ཀྱི་རྣེ་ལའི་ཚོས་མང་ཆེས་(དང་གི་སོག་པོ་རྒྱལ་ཁབ་པེ་ཉང་ཀེ་མེན་ཐ་རི་ཡ་ཚོ་བུ་

སོའུ་མོའུ་ཞེས་པའི་སར། ཞོངས་ཀྱི་བ་ཉེས་ཐོའུ་ཚེས་ཡེན་ཉི་ཅེས་ཀོའུ་ལ་ས་ཆར་
 ལྷ་བརྟམས། ཞོང་ཉིད་སྐྱེན་པ་པའི་དུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ནི་དེ་འདྲའི་གསལ་
 བོར་མི་སྤང་མོད། འོན་ཀྱང་ཞོང་ནི་རྣམ་རིག་གསལ་ཞིང་སྤྱང་གྲང་དང་སྤན་
 ལ། ཡ་རབས་སྤྱོད་པའི་ལས་ལ་མངོན་པར་སྤྱོགས་ཤིང་བྱགས་རྒྱུད་དང་གཤེས་
 ཀ་གཉིས་ཆར་དྲང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁལ་ཁ་སོག་པོའི་བ་དུ་ཡ་མེ་གྲང་ཞོའུ་ལོང་
 བས་སོག་མར་རབ་དུ་བྱང་བ་ཡིན། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སོག་བོད་ཡིག་རིགས་
 དང་། བར་བརྟན་རིག་ལྷ་ལ་སློབ་གཉེར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་དུ་རིག་
 ལྷའི་ནང་ཚན་གསེ་བྱེད་སྤྲན་གྱི་རིག་པར་ཆེས་དྲངས་ཞེན་གྱིས་ཁེངས་འདུག
 དེ་ནས་དཀའ་བ་དུ་མ་སྤྱད་ནས་འབད་འབྱངས་ཀྱིས་སློབ་གཉེར་བྱས་པ་བརྒྱུད་
 སློ་རིག་ཡང་ཅེར་སོན་ཞིང་ལག་ལེན་གནད་དུ་སྤྱགས་པར་བརྟེན། སྤན་རམས་
 པ་ཞེས་པའི་མཚན་བཏགས་བཞེས་ནས་མཚན་སྤན་གྱི་གྲགས་པ་སྤྱོགས་བཅུར་
 ལྷབ། ཞོང་ཉིད་སློབ་མཐར་ཕྱིན་རྗེས་སོག་པོའི་ཡུལ་ཚོ་ཀུན་དུ་ནད་བཙས་སྤན་
 སྤྱན་དུ་སྤྱག་ལེབས་གནང་ཞིང་། གསོ་བ་རིག་པའི་ཤེས་བྱའི་བྲིད་རྒྱན་སྤེལ་བ་
 དང་སྤན་བཙས་ལག་རྩལ་རྣམས་དམར་བྲིད་བྱས། མ་ཟད་གསུང་རབ་བཀའ་
 ཚོམ་རྣམས་འཚོལ་བསྐྱེད་བྱས་ཤིང་སྤྱད་གྲགས་ཅན་གྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལྷ་
 མ་རྣམས་ལ་མཇལ་ཞིང་དེར་ཞིབ་འདུག་བྱས། གསོ་རིག་གི་བརྟམས་ཚོས་
 སོགས་མང་དུ་མཛོད་དེ་བརྟེན་དག་དང་མན་རག་གསལ་བཤད་བྱས་ཤིང་དཀའ་
 གནད་བརྟོལ་བར་མཛོད།

ཤེས་རིག་སློབ་གཉེར་གྱི་བད་དུ་ལྱང་རིགས་བརྟན་དར་ལགས་དང་སོག་
 ལྷགས་གསོ་རིག་པ་གྲགས་ཅན་གཞན་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བར། ཞོང་ནི་བོད་ཀྱི་

དཀོན་མཆོག་གི་ལྷན་པ་ཅན་དང་རྒྱ་ནག་གི་འོ་མེ་ལྷ་སོགས་ལ་སློབ་གཉེན་ཏུ་མ་ཐེབས་
 པར། མོག་པོའི་ལྷ་སོ་སྲུང་དཀོན་པ་དབྱུག་མ་ནས་ཡུན་རིང་པོར་བཟད་དོན་ཚུལ་
 གྱི་སློབ་ལྷན་གི་རྒྱུར་ས་བཅོམ་ཆེན་པོས་རིག་གནས་རྒྱ་མཚོར་བརྒྱུད་པ་དང་།
 སློབ་མ་མང་པོའི་ཚོགས་ལ་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་དང་། ཚད་མ་རིག་པ།
 བརྒྱུད་རིག་པ་སོགས་ཤེས་རིག་དང་ལག་ཚལ་གྱི་བཏུད་ཚི་སྒྲིབ། ཚུལ་སྲུ་
 རྒྱན་པ་སྲུ་ཚོར་སོགས་ནས་གཞན་པའི་གྱི་ལས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། ཡུལ་དེ་
 ག་རང་ནས་འཚར་སོངས་ལྷུང་བའི་གསོ་རིག་སྐྱབ་བའི་དབང་པོར་རྒྱར་པ་ཞིག་
 རེད།

མོག་པོ་ཡུར་རིགས་བཅུ་དྲུག་ལགས་ལྷི་ལྷན་ལྷན་དང་གཤིས་ཀ་
 གཉེས་ཚར་ཏུར་བ་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུས། རིག་པའི་གཞུང་ལྷན་གྱི་ཐད་དང་
 གནད་དོན་གཞན་གྱི་ཐད་ཏུ་གཞན་དང་ལྷ་ཚུལ་གཅིག་མཐུན་མ་ཡིན་པར་ཚོད་
 པ་འདྲ་ལྷུང་ཚེ། ཁོར་ནི་ཚོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཏུ་བཟོད་སློབ་ཅི་ཡང་མི་ལྱེད་
 པར་རིག་པས་མཐའ་དབྱུད་པར་སློ། དེའི་སྤྱིར་ས་དེ་གའི་སྲུ་ཏུ་ག་དང་དབང་
 ཆེན་རྒྱལ་པོ། འགོ་བ་དང་མཚོ་རིམ་སྲུ་མ་ཁ་གསལ་ལ་སོག་ལྷན་བཏར་བ་རེད།
 དེ་དག་གིས་ཡུར་རིགས་བཅུ་དྲུག་དྲུག་ལྷི་ཚོས་སྤྱིད་དར་སྤེལ་གཏོར་བར་གནོད་
 པའི་མི་ཉེན་ཁ་ཅན་ཏུ་བཅིས་ནས། ཁོར་ལ་དཀོག་གཏམ་བཅོས་ནས་དམའ་
 འབེབས་ལྱེད་པ་དང་རྒྱར་རིག་འཁོན་སློག་བྱས་པ་མ་བཟད། ཡུར་རིགས་བཅུ་དྲུག་
 དར་ལགས་གྱི་བཅའ་མས་ཚོས་ཏུ་མའང་ཚ་མེད་ཏུ་བཏར་ཞིར་ཁོར་སྤྱི་སློགས་སྲུ་
 ཐེབས་ནས་སློབ་སློབ་ལྱེད་རྒྱའི་ལྷན་པས་མ་དང་བྱ་སློབ་ལ་ཡང་བཀག་སྡོམ་
 བཅོས་པ་རེད།

ལྷན་རིགས་བརྟན་དར་ལགས་ལ་སྤྱི་ཚོགས་སྤོན་པོ་མས་ཐོབ་ལོས་པའི་
 གོ་གནས་ཐོབ་པ་དང་སྐད་གྲགས་ཅན་གྱི་གསོ་རིག་སྒྲུབ་འདི་དབང་པོར་གྱུར་པ་
 ལོ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ལོའི་རྗེས་སུ་ལྷན་བ་ཞིག་རེད། ༡༩༠༥ལོར་རྒྱལ་དབང་
 བམས་ཅད་མཐེན་པ་སྤུ་འཕེད་བཅུ་གསུམ་པ་ལྟུང་བརྟན་གྱི་མཚོ་མཚོག
 (༡༨༧༤—༡༩༣༣ལོར་) མོག་ཡུལ་ཏུ་སྤྱག་ཐེབས་གནང་སྐབས་ས་ཡག་
 དམོན་ནས་བཞུགས་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཏུ་ལའི་བྲ་མའི་སྤྱ་རྗེས་སུ་བྲ་ལྟོན་པ་
 མཁན་ཚུང་བཀྲས་ཁང་བྱམས་པ་ལྟུང་དབང་ལགས་དང་བྱ་སྤྱག་པ་དམ་ཚོས་
 དཔལ་ལྷན་ལྷན་གཉིས་ཐེབས་ཡོད་ལ། ཁོང་ལྷན་པ་གཉིས་ནི་བོད་ཀྱི་གྲགས་པ་
 མེ་ལྟར་འབར་བའི་གསོ་རིག་མཁན་པོ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཁོང་ལྷན་པས་ས་ཡག་
 དམོན་ནས་ལྷན་རིགས་བརྟན་དར་གྱིས་མཛད་པའི་སྤོན་གྱི་རྒྱུད་བཞིའི་བརྗ་
 དང་དོན་འགའ་ཞིག་བསྐོལ་བ་ལྷན་རྒྱལ་ཨ་ཏུ་རའི་སྤེང་བའི་མཛོས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་
 བ་གཟིགས་རྗེས་ལ་མཚན་ཆེན་པོ་སྤྱེས་ནས་གསྲུང་རྒྱུར། ས་ཚེ་འདིར་སྤྱེས་
 རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཚོ་ཞིང་གཞུང་ལྷགས་ལ་བཟབ་འདྲིས་ཆེ་བ་མཁས་པ་འདི་འདྲ་
 ལྟོན་པ་ནི་དངོས་གནས་ཁག་པོ་རེད། ཅེས་བེད་ཞིང་ཁོང་ལྷན་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 འོས་སྤོར་ལྷགས་ཆེན་བྱས་པ་དང་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྱགས་བསྐོད་རྒྱབ་སྤོར་
 གནང་བར་བཞེན། ལྷན་རིགས་བརྟན་དར་ལགས་ཀྱི་བཅམས་ཚོས་རྣམས་ནི་
 དངོས་སུ་བར་ཏུ་བརྗོད་ཤིང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་ཤིང་ཡུལ་ལྷན་ཀྱི་དར་
 མཛེད་བྱུང་བ་བརྒྱད། ཁོང་གི་ད་ལྱང་ལྷན་ཏུ་སོག་པོའི་ཡུལ་གྱི་ཀྱན་ཏུ་མཚན་
 ལྟོན་ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་གྱུར། དེའི་རྗེས་སུ་ལྷན་རིགས་བརྟན་དར་ལགས་ཀྱིས་
 སོག་ལྷགས་གསོ་རིག་གི་རིག་གཞུང་ཆེད་ཚོས་སུ་མཐུན་ཏུ་བཅམས་པ་དང་།

གསོ་བ་རིག་པའི་ཤེས་བྱའི་བྱིད་རྒྱན་སྒེལ་བ་དང་ཆབས་གཅིག ཏུ་ལའི་ཚོས་
 མང་ཆེས་ཀྱི་བརྟན་འཛིན་ཚེ་འཛིན་གྱིང་ཞེས་པའི་དགོན་པ་ནས་མོ་བཅུའི་ལམ་
 འཕགས་ཀྱི་སྐྱེན་པ་གྲུ་ཚང་ཚུགས་ཤིང་རང་གིས་བྱིས་པའི་གསོ་རིག་བརྟམས་ཚོས་
 རྣམས་གྲུ་ཚང་དེའི་སྐོབ་དེབ་བྱས་པ་རེད།

ལྷུང་རིགས་བརྟན་དར་མཚོག་གིས་སོག་པོ་ས་ཆའི་སྐྱེན་བཀོལ་སྐྱེ་དངོས་
 ལ་རྒྱས་པོན་གཉིང་ཟབ་བྱས་པོད་ལ། ཁོང་གིས་ནམ་རྒྱན་ས་ཆ་དེ་ག་ནས་སྐྱེ་
 པའི་སྐྱེན་རྣམས་དག་པེད་སྐྱོད་བྱས་ཏེ་ནད་བཅོས་བྱས་པར་ཕན་འབྲས་ཀྱང་ཉ་
 ཅང་བཟང་པོ་སོབ་པོད། འདིས་ནི་སོག་པོ་ས་ཁུལ་གྱི་སྐྱེན་རྣམས་སོན་ཁྲུངས་ཀྱི་
 རུས་ལྡན་སྐོག་འདོན་ལ་སྐུལ་འདེད་ཀྱི་རུས་པ་བརྟོན་པ་རེད། སྐབས་དེར་ཁྲ་
 མོན་ཆེ་བ་(དེར་གི་རྩ་ལན་པ་སོ་ཞེས་པའི་ས་ཆར) ནས་ལྟ་འབྲུམ་གྱི་ནད་རྒྱན་
 འབྲུམས་ཚབས་ཆེན་ཏུ་སོང་བ་ལ། ལྷུང་རིགས་བརྟན་དར་ལགས་ཀྱིས་ཉ་ལ་ཉ་
 རྗེ་བཅུན་དམ་པ་སྐྱེ་འཕྲེང་བརྒྱད་པ་(༡༤༧༠—༡༤༩༩ ལོར) མཚོག་གི་
 བཀའ་གསུང་སྐྱི་ཁོར་གྲུངས་ཏེ་ཉ་ཏུ་ཆེ་བ་ནས་གསོ་སྐྱོང་གྱི་གནས་བཅུགས་ཏེ།
 སོག་པོའི་ཨེམ་ཆེ་རྣམས་ལ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་ལྟ་འབྲུམ་ནད་ཀྱི་སྐོབ་འཕོག་དང་
 བཅོས་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་འཕགས་དང་ལག་ཅུལ། ཉམས་སྐྱོང་བཅས་ཟབ་བྱིད་
 བྱས་ཏེ་ལྟ་འབྲུམ་ནད་ཀྱི་གསོ་བཅོས་ལག་ཅུལ་དང་ཐབས་ཤེས་རྣམས་སྐྱེ་མཐུད་
 ཏུ་དར་སྒེལ་དང་གོང་འཕེལ་མཐོར་འདེགས་བཅུང་བ་རེད།

གཉིས་པ། ལྷུང་རིགས་བརྟན་དར་ལགས་ཀྱི་བརྟམས་ཚོས་ཁག་གི་
 བརྟམས་སྐྱོད།

མཁས་པའི་དབང་པོ་ལྷུང་རིགས་བརྟན་དར་ལགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཉིང་ཏུ་

གཞན་ཅན་གསོ་བ་རིག་པའི་ཐད་གྱི་བཅམས་ཚུལ་ལ་མཛད་ཡོད་ལ། བཅམས་
 ཚུལ་འདི་དག་གིས་སྐྱོན་མོར་མ་ཡིན་པའི་བཅམས་སྤངས་དང་ཆེས་མཐོ་བའི་
 རིག་གཞུང་རྒྱ་ཚད་བཅས་ལྡན་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེ་བའི་རིག་སྐྱོ་བ་ཚོས་དགའ་མགུ་ཡི་
 རངས་དང་མཐོང་ཆེན་གྱི་གནས་སུ་སྐྱུར་ཡོད།

༡. 《སྐྱོན་གྱི་རྒྱུད་བཞིའི་བརྗོད་དང་དོན་འགའ་ཞིག་བསྐོལ་བ་རྣམ་གྲུལ་
 ཡ་རུ་རའི་སྤང་བའི་མཛེས་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེ་ཆ་འདིར་ཁྱོད་བསྐོལ་སོག་
 གྲངས་༡༩༥ཡོད་ལ། འདི་ནི་༡༨༧༩ལོར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། གཞུང་འདིའི་
 གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞིའི་བརྗོད་དང་གཙོ་བོ་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་དུམ་བུ་
 དང་ལེའུའི་རིམ་པ་སྟར་འགྲེལ་བཤད་ཅུང་རྒྱས་པ་ཞིག་མཛད་ཡོད་པ་དང་།
 སོག་པོའི་ཡུལ་བབས་དང་བསྐྱོན་ནས་སོག་པོ་ས་ཆ་ནས་ཐོན་པའི་སྐྱོན་རྣམས་གྱི་
 སྐྱོན་རོ་མ། ཚབ་སྐྱོན། སྐྱོན་རྣམས་རོས་འཛིན་འབྲུལ་བའམ་ཡང་ན་སྐྱོན་རྣམས་
 རྒྱན་མ། ལྟངས་མའི་རིགས་དང་དེ་དག་གི་སོག་མིང་བཅས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་
 ཞིབ་འགྲེལ་གནང་ཡོད། མ་ཟད་རིག་སྐྱོ་བ་ཁ་ཤས་གྱི་འགྲེལ་ལོག་རྒྱུ་བཤམ་
 མདག་པའི་ཆ་ལའང་སྐྱོན་འབྱིན་བྱས་ནས་དག་ཐེར་བྱས་ཡོད། གཞུང་འདི་
 དང་དང་མོ་སྐྱོན་རམས་པ་སློབ་བཟང་ཚོས་གྲགས་མཚོག་གིས་མཛད་པའི་《འགྲེལ་
 ཆེན་རྣམ་བཤམ་གསེར་གྱི་གན་མཛོད་》ཅེས་པ་དང་། ལྷོ་སྤྱི་དེ་ལོ་ཆེ་སངས་
 རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གིས་མཛད་པའི་《འགྲེལ་ཆེན་པེ་རྒྱུ་སྐྱོན་པོ་མཛིག་》བཅས་
 ལ་སོག་ལྷགས་གསོ་རིག་ལས་རིགས་སུ་《དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིའི་》རྒྱས་འགྲེལ་
 འགངས་ཆེན་གསུམ་དུ་བཅིས་ནས་དབྱུང་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་གལ་ཆེན་གྱི་རིགས་སུ་
 བཞུགས་བཞེན་མཚུངས་སོ། །

སོག་སྐྱུན་པས་ནམ་རྒྱུན་གཞུང་དེར་《ཨ་རུ་རའི་སྤང་མཛེས་》ཞེས་འབོད་
 ལ། ༡༧༥༤ལོར་ནང་སོག་ཞེས་མོན་(ལུལ་)ཞེས་སྲོུ་ཆེས་(རྫོང་)ནས་སོག་
 མར་གཞུང་འདི་སྐྱུམ་པར་དུ་དེབ་༡༠༠བཏབ་ནས་རྫོང་ས་ཡོངས་ལ་འགྲེམས་པ་
 དང་། ༡༧༥༥ལོར་ཨ་ལ་ཏུན་མོན་(ལུལ་)པ་ཡེན་རྟོ་ཐེ་ནས་ཐངས་གཉིས་པར་
 དེབ་༡༠༠སྐྱུམ་དཔར་དུ་བཏབ་ཅིང་རྫོང་ས་ཡོངས་ཀྱི་མོན་(ལུལ་)སོ་སོར་
 དེབ་༧༩འགྲེམས་སྲེལ་དུ་བཏབ་བ་དེད། མིག་སྐར་དེབ་འདིའི་བོད་ཡིག་མ་
 བྱི་༡༧༥༤ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གིས་པར་དུ་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ལ། ཟසས་
 ལུ་༡༠༠༥ལོར་མཚོ་སྐོན་ཞིང་ཆེན་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བོད་
 ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་སྐྱོགས་བསྐྱེགས་དཔེ་ཚོགས་ཀྱི་དེབ་བཅུ་པ་བྱས་
 ཉེ་པར་དུ་བསྐྱུན། སོག་ཡིག་པར་མ་ལོ་ནང་སོག་མི་དམངས་དཔེ་བསྐྱུན་ཁང་
 གིས་༡༧༧༧ལོར་པར་བསྐྱུན་འགྲེམས་སྲེལ་བྱས་པའི་《དཀའ་གནད་བསྐྱོལ་བའི་
 བསྐྱུན་བཅོས་ཨ་རུ་རའི་སྤང་བ་》ཞེས་པའི་ནང་དུ་བཞོད་འདུག

༡. 《མན་རག་ལྟན་ཐབས་ཀྱི་བརྗོད་ཆ་མ་རྒྱལ་གསེར་མདོག་གི་སྤང་
 བ་》ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདིར་ཚུན་བརྒྱུམས་སོག་གངས་༡༣༠ཡོད་པ་དང་།
 འདིའི་ཁོང་གིས་མའི་དབང་པོ་ཁེ་སྤེལ་བན་མང་ཚོ་གཏན་བསོད་ནམས་དང་
 རྒྱལ་དབང་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་མཚོག་གིས་གསུང་བསྐུལ་ལྟར་མཛད་པ་
 ཞིག་ཡིན། གཞུང་འདིས་རྗེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གིས་མཛད་པའི་
 《མན་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟན་ཐབས་བྲག་རྩའི་ཚོ་གདུང་སེལ་བའི་ཀུར་དུས་མིན་འཆེ་
 ཞགས་གཙོད་པའི་རལ་གྱི་》ཡི་གོ་དཀའ་བའི་ཐ་སྐད་དང་ནང་དོན་ལ་འགྲེལ་
 བཤད་བྱས་ཉེ་དཀའ་གནད་བསྐྱོལ་ཡོད། གཞུང་འདིའི་བོད་ཡིག་པར་མ་

ནི་༡༠༠༥ལོར་མཚོ་རྩོད་ཞིང་ཚེན་པོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་
བསྐྱེད་པ་པོའི་པོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་ཚུགས་བསྐྱེད་པ་དཔེ་ཚོགས་
ཀྱི་དེབ་བཅུ་བཞི་པ་—མན་རག་ལྷན་ཐབས་དང་ལྷེ་མིག་ཅེས་པའི་ཁྲུག་སྟེ་
བསྐྱེད་པ་ལོད། སོག་ཡིག་པར་མ་ནི་ནང་སོག་མི་དམངས་དཔེ་བསྐྱེད་
ཁང་གིས་༡༩༩༧ལོར་པར་བསྐྱེད་འགེམས་སྡེལ་བྱས་པའི་《དཀའ་གནད་བཀོད་
པའི་བསྐྱེད་བཅས་ཨ་རུ་རའི་སྲིང་བ》ཞེས་པ་རུ་འཁོད་ཡོད།

༡. 《གསོ་བ་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་དྲུང་གསལ་བེ་རུ་རའི་མེ་མོང་》ཞེས་བྱ་
བའི་གཞུང་འདིར། བསྐྱེད་པ་པོའི་རུ་《དྲུང་གསལ་བེ་རུ་རའི་མེ་མོང་》ཞེས་
བཅོད་ལ། རྩོད་བཅོམས་སོག་གངས་༡༥༡བཞུགས། དེབ་འདི་
ནི་༡༩༡༡ལོར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། དེབ་འདིའི་ལག་བྲིས་མ་ནི་སོག་པོ་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་དགའ་ལྷན་དགོན་པའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་རུ་བཞུགས་ཡོད། གཞུང་འདིས་
ནང་པའི་བསྐྱེད་བཅས་པོའི་ཡུལ་རུ་དར་མཚེད་བྱུང་པའི་བརྒྱུད་རིམ་གཙུག་པོར་
བཀོད་ཡོད་པ་དང་། རྩལ་པར་རུ་གསོ་བ་རིག་པའི་ཤེས་བྱ་ནི་འཕགས་ཡུལ་རྒྱ་
གར་དང་གངས་ཅན་པོད་ཡུལ་ནས་སོག་པོའི་ཡུལ་གྱི་རི་རྩུང་གྲུབ་བྱས་པའི་ཚུལ་
སོག་ལྷགས་གསོ་རིག་གི་རིག་གཞུང་མ་ལག་རུ་རི་རྩུང་གྲུབ་བྱས་པའི་ཚུལ་
སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཞིབ་རྒྱས་སུ་བཀོད་འདུག གཞུང་འདིའི་རྩལ་ཚོས་
གཙུག་པོ་ནི་རུ་ས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་ཚུན་ཆད་ནས་སོག་པོའི་ཡུལ་རུ་བྱུང་པའི་
གསོ་རིག་བཅོམས་ཚོས་དང་། ལྷན་པ་གྲགས་ཅན་རྣམས་པའི་མཛད་རྣམས་ཁག་
གསལ་པོར་བཀོད་ཡོད་པ་དེ་རེད། འདིའང་སོག་ལྷགས་གསོ་རིག་གི་ལོ་རྒྱུས་
འཕེལ་རིམ་རུ་བྱུང་པའི་ཚེས་ཐོག་མའི་གསོ་རིག་ལོ་རྒྱུས་རིག་པའི་ཚུགས་ཀྱི་རིག་